

Arrest

nr. 335 838 van 13 november 2025
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat D. GEENS
Lange Lozanastraat 24
2018 ANTWERPEN

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, op 31 maart 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 19 maart 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 15 juli 2025 met toepassing van artikel 39/73 van voormelde wet.

Gelet op het verzoek tot horen van 22 juli 2025.

Gelet op de beschikking van 28 augustus 2025 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 18 september 2025.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M. RYCKASEYS.

Gehoord de opmerkingen van advocaat M. KIWAKANA, die *loco* advocaat D. GEENS verschijnt voor de verzoekende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) werd aan de partijen de grond meegedeeld waarop de kamervoorzitter steunt om te oordelen dat het beroep door middel van een louter schriftelijke procedure kan verworpen worden. *In casu* wordt het volgende gesteld:

“1. Verzoekende partij, die verklaart van Palestina afkomstig te zijn, dient beroep in tegen de beslissing “niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)” van 18 maart 2025, genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Uit het administratief dossier blijkt dat aan verzoekende partij in Griekenland op 22 augustus 2022 de vluchtelingenstatus toegekend werd en dat aan haar een verblijfsvergunning afgegeven werd die nog geldig

is tot en met 21 augustus 2025 (administratief dossier, map 5, documenten, stuk 16 en map 6, landeninformatie, stuk 1 en 2).

2. Artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel vervat in artikel 33, lid 2, a) van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming. Dit beginsel van wederzijds vertrouwen betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, die als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij voormelde bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, *Ibrahim e.a.*, pt. 89). Verder kan er niet worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163-17, *Jawo*, pt. 95).

3. Uit de door verwerende partij bijgebrachte landeninformatie blijkt niet dat de levensomstandigheden van begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland zodanig zijn dat deze begunstigden, als zij naar daar zouden terugkeren, a priori allemaal automatisch zullen worden geconfronteerd met een reëel risico om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan. De situatie is niet van die aard te zijn dat elke statushouder zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie bevindt, die het onmogelijk maakt om in zijn of haar elementaire levensbehoeften te voorzien. Dit neemt niet weg dat er in Griekenland sprake is van een zeer precarie situatie waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van statushouders in Griekenland. De situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is ernstig en moeilijk, hetgeen onder andere het gevolg is van de administratieve obstakels waarmee zij worden geconfronteerd waardoor zij in zware en schrijnende levensomstandigheden kunnen terecht komen met belemmeringen inzake de toegang tot o.a. socio-economische en medische hulp.

In dit verband moet rekening worden gehouden met “alle gegevens van de zaak” (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, pt. 89) en is het noodzakelijk op basis van de individuele omstandigheden van de verzoekende partij haar verzoek te beoordelen, waarbij het aan de verzoekende partij toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat zij zich kan beroepen op de beschermingsstatus die haar in Griekenland werd verleend en de rechten die daaruit voortvloeien zodanig zijn dat zij niet terechtkomt in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

4. Verzoekende partij slaagt er in casu niet in dit vermoeden te weerleggen. Ze betwist weliswaar in haar verzoekschrift op algemene wijze, doch slaagt er niet in een ander licht te werpen op hetgeen in de bestreden beslissing concreet met betrekking tot haar persoonlijke situatie en levensomstandigheden als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland wordt vastgesteld. Door louter te verwijzen naar algemene informatie, haar reeds afgelegde verklaringen te herhalen en te stellen dat zij het niet eens is met de gevolgtrekking van de commissaris-generaal, brengt verzoekende partij geen concrete en geobjectiveerde elementen aan die een ander licht kunnen werpen op de bevindingen van de commissaris-generaal inzake de niet-ontvankelijkheid van haar beschermingsverzoek.

Verzoekende partij maakt vooreerst niet aannemelijk dat zij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die haar zou verhinderen haar rechten te doen gelden, verbonden aan haar status toegekend in Griekenland, of waardoor zij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Verzoekende partij brengt geen elementen aan waaruit afgeleid kan worden dat zij kampt met medische of psychologische problemen of andere elementen die belangrijke gevolgen zouden hebben voor haar zelfstandig functioneren. Op basis van bovenstaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoekende partij worden vastgesteld. Aldus brengt verzoekende partij wat betreft haar persoonlijke situatie geen specifieke elementen die blijk geven van een bijzondere kwetsbaarheid die haar zou verhinderen haar rechten te doen gelden, verbonden aan haar status toegekend in Griekenland, of waardoor zij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

5. Verzoekende partij is een vierendertig jarige man zonder bijzondere kwetsbaarheid. Uit het administratief dossier blijkt dat aan verzoekende partij in Griekenland op 22 augustus 2022 de vluchtelingenstatus toegekend werd en dat aan haar een verblijfsvergunning afgegeven werd die nog geldig is tot en met 21 augustus 2025 (administratief dossier, map 5, documenten, stuk 16 en map 6, landeninformatie, stuk 1 en 2). Dit stemt overeen met de algemene informatie die voorligt, waaruit blijkt dat dat verblijfsvergunningen voor personen met de vluchtelingenstatus drie jaar geldig zijn (AIDA, "Country Report Greece. Update 2023", juni 2024, p. 243). Echter blijkt wel dat haar Griekse verblijfsvergunning nog slechts geldig is tot en met 21 augustus 2025, dit betekent minder dan drie maanden. De kans dat deze aldus vervalft alvorens verzoekende partij terugkeert naar Griekenland is reëel.

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de hernieuwing en/of de verlenging van een ADET van begunstigden van een internationale beschermingsstatus die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk is en enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan duren. Als de ADET vervalft, wordt de AFM automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een individu bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland om dakloos te worden of om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Het ontbreken ervan dient in aanmerking te worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van verzoekende partij als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland. Tevens blijkt uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier zeer duidelijk dat de situatie voor statushouders in Griekenland dermate precair is dat het voor een begunstigde van internationale bescherming wiens ADET is vervallen, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, ook noodzakelijk is dat hij beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Er moet bijgevolg worden nagegaan of verzoekende partij beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van haar Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee zij na haar terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen.

Uit de verklaringen van verzoekende partij blijkt dat zij hier in België erin geslaagd is om een job te vinden bij een postbedrijf (NPO, p. 4). Daarnaast blijkt dat verzoekende partij hier omringd wordt door een groot deel van haar familie. Zo wonen haar vader, die ondertussen de Belgische nationaliteit heeft, haar zus en twee van haar broers hier (NPO, p. 9-10). Verder heeft zij ook twee broers die zich momenteel in Griekenland bevinden. Verzoekende partij heeft aldus een sociaal netwerk waarop zij kan terugvallen en beschikt ook over bepaalde financiële middelen aangezien zij hier in België werkt. Zij toont niet aan waarom zij geen beroep zou kunnen doen op deze financiële middelen en haar sociaal netwerk om de periode te overbruggen tussen het aanvragen en het effectief ontvangen van een nieuw verblijfsdocument. Bovendien blijkt uit de landeninformatie dat de procedures voor de afgifte of verlenging van de ADET vanuit het buitenland kunnen worden gestart door het versturen van een standaardformulier via e-mail naar de Griekse asieliinstanties (hoewel het afhalen van de ADET zelf ter plaatse moet gebeuren). Zo wordt volgens het laatste AIDA-rapport de aanvraag tot verlenging tesamen met een digitale foto van de begunstigde, via e-mail ingediend bij de Asieldienst en het besluit van deze laatste wordt via e-mail aan de aanvrager meegedeeld (AIDA, "Country Report: Greece. Update 2023", juni 2024, p. 244).

6. Het komt aan de begunstigde(n) van internationale bescherming toe om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. Er kan van verzoekende partij verwacht worden dat zij de nodige procedures doorloopt en geduld uitoefent vooraleer hieromtrent conclusies te trekken. Zulke inspanningen mogen geenszins blijken uit verzoekende partij haar verklaringen en gedragingen. Verzoekende partij verklaart dat zij gedwongen werd om een verzoek in te dienen in Griekenland, maar dat zij vanaf het begin naar België wilde komen omdat zij gehoord had dat België de mensenrechten respecteert (NPO, p. 15). Bovendien verbleef zij slechts enkele maanden na het verkrijgen van de vluchtelingenstatus in Griekenland. Met betrekking tot haar zoektocht naar werk verklaart verzoekende partij dat Athene een moeilijke plek is om te wonen. Zij heeft één keer bij een Roemeense man gewerkt, maar werd niet uitbetaald. Daarnaast werkte zij op Kreta in het zwart in de olijven- en appelsienenpluk (NPO, p. 16). Zij zou verder aan mensen gevraagd hebben voor werk, maar zij zeiden dat zij de Griekse taal diende te leren. Ook de humanitaire organisaties waar zij heen ging om een job te verkrijgen zeiden haar dat zij de taal diende te leren. Haar gevraagd of zij dan stappen ondernomen heeft om de Griekse taal te leren, stelt zij dat zij diende te betalen voor taallessen. Daarnaast kon zij zich niet concentreren op het leren van een nieuwe taal omwille van de oorlogssituatie in Gaza en zou teveel stress gehad hebben om Griekse taallessen te volgen (NPO, p. 18). Zij stelt wel dat zij de Griekse taal probeerde te leren via het internet, zoals bijvoorbeeld via Youtube. Haar gevraagd of zij naar organisaties of ngo's is gegaan voor taallessen, antwoordt zij het volgende: "Ik had daar geen tijd voor eigenlijk. Ik stond op in de ochtend, erg vroeg om 3u 's ochtends. En ik keerde terug in de namiddag. Dus ik moest slapen. Ik had geen tijd" (NPO, p. 18). Het is echter niet geloofwaardig dat verzoekende partij tijdens haar asielprocédure en haar verblijf van 5 of 6 maanden na het verkrijgen van haar beschermingsstatus in Griekenland geen tijd gehad zou hebben om naar een organisatie of ngo te gaan met de vraag om Griekse taallessen te kunnen krijgen, des te meer omdat zij zelf aangeeft dat dit zij haar kansen op integratie in de Griekse samenleving zou kunnen vergroten. Verder verklaart verzoekende partij dat zij dakloos was in Griekenland. Ter ondersteuning hiervan legt zij een attest van dakloosheid neer (administratief dossier, map 5, documenten, stuk 17 en NPO, p. 15). Dit toont echter hoogstens aan dat zij op een welbepaalde ogenblik zonder woning zat, maar dit stuk kan niet bewijzen dat zij onafgebroken dakloos was in Griekenland en/of in de onmogelijkheid was onderdak te krijgen. Uit haar verklaringen blijkt namelijk dat zij op de boerderij van haar werkgever verbleef waar zij werkte gedurende een periode van ongeveer vijf tot zes maanden (NPO, p. 16). Verder gevraagd of zij nog op andere manieren geprobeerd heeft om onderdak te bekomen, stelt zij dat het niet mogelijk is om een huis te huren zonder een officieel werkcontract (NPO, p. 18). Echter werd hierboven reeds aangetoond dat verzoekende partij geen ernstige pogingen ondernomen heeft om in Griekenland aan werk te geraken. Nochtans blijkt uit haar verklaringen dat verzoekende partij zowel over een AFM als over een AMKA beschikte en aldus de nodige documenten had om te kunnen werken in Griekenland. Ten slotte blijkt nog uit haar verklaringen dat verzoekende partij geen medische hulp gezocht heeft voor een probleem dat zij kende aan haar borst omdat zij geslagen werd. Zij veronderstelt louter dat zij geen hulp zou krijgen door het volgende te stellen: "Als u gaat, zal u geen resultaat zien", wat echter niet op een persoonlijke ervaring gebaseerd is (NPO, p. 19). Verder verklaarde verzoekende partij dat zij in Griekenland veel stress had, maar ook hiervoor zocht verzoekende partij geen hulp. Zij stelt louter dat zij gefrustreerd was en dat zij haar familie wilde helpen waardoor zij haar gezondheid verwaarloosde (NPO, p. 18-19). Uit haar verklaringen blijkt dat zij nooit beroep heeft gedaan op medische zorg die voorhanden is in Griekenland. Zij maakt met bovenstaande dan ook niet op concrete wijze aannemelijk dat zij buiten haar eigen wil om in de onmogelijkheid was om haar rechten in Griekenland te doen gelden. Het komt in dit verband haar toe om de middelen die het recht en haar status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen zij evenwel niet aantoont. Zij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput.

Een algemene verwijzing, zoals in het verzoekschrift waarbij dienaangaande naar algemene landeninformatie wordt verwezen, naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, volstaat niet om zonder meer aan te tonen dat verzoekende partij als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten haar wil en haar persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient in concreto te worden aangetoond, waar verzoekende partij in gebreke blijft.

Verzoekende partij toont niet aan, ook al kan worden aangenomen dat haar situatie door onzekerheid of een verslechtering van haar levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat zij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat haar toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., overweging 91). Ze toont niet aan dat zij bij een terugkeer naar Griekenland persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

De verzoekende partij kan, gelet op de gedane vaststellingen, niet overtuigen dat er in haar hoofdte sprake is van buitengewone omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat zij, buiten haar wil en persoonlijke keuzes

om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht al komen. Zij maakt niet in concreto aannemelijk dat zij daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in haar elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat zij zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Er zijn evenmin aanwijzingen dat de verzoekende partij verhinderd zou zijn om opnieuw tot het Griekse grondgebied te worden toegelaten. Verzoekende partij maakt zodoende niet op overtuigende wijze aannemelijk dat haar situatie kan worden aangemerkt als een situatie van uitzonderlijke aard zoals geduid door het Europees Hof van Justitie (in voornoemde rechtspraak), noch dat zij zich derhalve niet langer onder de internationale bescherming die haar in Griekenland werd verleend, kan stellen. De stelling dat de verzoekende partij in geval van terugkeer naar Griekenland zal worden blootgesteld aan onmenselijke of vernederende behandelingen is louter gebaseerd op hypothesen zonder dat de verzoekende partij aantoont dat zij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

7. De termijn vermeldt in artikel 57/6, §3, derde lid van de Vreemdelingenwet betreft een louter indicatieve ordetermijn. Een snelle behandeling is derhalve wenselijk, maar niet verplicht. De wet verbindt aan het overschrijden van voormelde termijn geen sanctie en er zijn geen wettelijke bepalingen of beginselen die de Raad toelaten een vreemdeling als vluchteling te erkennen of de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen omdat zijn verzoek om internationale bescherming niet binnen een bepaalde termijn werd afgehandeld. Evenmin wordt de commissaris-generaal opgelegd om in zijn beslissing op grond van artikel 57/6, §3, eerste lid, 5° van de Vreemdelingenwet uitleg te verschaffen waarom de vooropgestelde termijn niet werd nageleefd, noch kan uit het niet nemen van een beslissing tot niet-ontvankelijk verzoek (volgend verzoek) binnen de door artikel 57/6, §3, derde lid van voormelde wet gestelde termijn worden afgeleid dat het beschermingsverzoek wél ontvankelijk dient te worden verklaard, zoals de verzoekende partij suggereert in het verzoekschrift. Het overschrijden van die termijn brengt immers geen verlies van bevoegdheid met zich mee (cf. RvS 4 oktober 2018, nr. 13.026 (c)). Dat deze termijn wordt overschreden, heeft aldus geenszins tot gevolg dat de commissaris-generaal niet (langer) bevoegd zou zijn om de ingediende verzoeken om internationale bescherming op grond van voormelde bepaling niet-ontvankelijk te verklaren.

8. Derhalve lijkt verzoekende partij geen elementen naar voren te brengen waaruit blijkt dat zij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die reeds werd toegekend in Griekenland.”

2. Door een verzoek tot horen in te dienen, maakt de verzoekende partij kenbaar dat zij het niet eens is met deze in de beschikking opgenomen grond (zij wordt overeenkomstig artikel 39/73, § 3 van de Vreemdelingenwet immers geacht met deze grond in te stemmen wanneer zij niet vraagt om te worden gehoord). In dit kader benadrukt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) dat het verzoeken om een hoorzitting om alsnog zijn visie kenbaar te maken de enige functie van het verzoek tot horen is (cf. Wetsontwerp van 6 december 2010 houdende diverse bepalingen (II), Memorie van toelichting, Parl.St. Kamer, 2010-2011, nr. 53 0772/001, 25, 26) en dit verzoek zodoende niet mag beschouwd worden als een bijkomende memorie. Bovendien strekt het verzoek tot horen er niet toe de verzoekende partij de mogelijkheid te geven onvolkomenheden in het verzoekschrift, hetzij deze waarop in de beschikking overeenkomstig artikel 39/73, § 2 van de Vreemdelingenwet precies wordt gewezen, hetzij andere, alsnog recht te zetten. Ook het betoog ter terechtzitting vermag dit niet te doen.

3.1. De verwerende partij is niet ter terechtzitting verschenen.

3.2. Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

“Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf.”

Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij te erkennen als vluchteling of haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227.364; RvS 13 mei 2014, nr. 227.365).

4.1. In het proces-verbaal van terechtzitting van 18 september 2025 staat het volgende vermeld:

“De kamervoorzitter nodigt uit om te reageren op de beschikking, voorwerp van de vraag tot horen. VzP bevestigt ter zitting dat er geen sprake is van een zgnd. gevoegd psychologisch attest, zoals per materiële vergissing wordt gesteld in de AN.

VzP verwijst naar het pleidooi in de vorige zaak op de rol nr. 19 wat de situatie van erkende vluchtelingen betreft in Griekenland.

I.c. volhardt ze in haar AN en stelt ze dat haar ADET niet langer geldig is en hierdoor haar AMKA gedeactiveerd werd.”

In de voorafgaande zaak met rolnummer 19 wordt het volgende gepleit (pv terechtzitting):

“Tolk 1406 legt de eed af en tolkt Arabisch

De kamervoorzitter nodigt uit om te reageren op de beschikking, voorwerp van de vraag tot horen.

VzP stelt wat de algemene gang van zaken betreft in Griekenland dat er geen effectieve bescherming is. Voor haar medische probleem kreeg ze niet de nodige medische hulp, ze is dus kwetsbaar. Ze was er ook slachtoffer van racisme en discriminatie. Dit alles maakt dat bij terugkeer een schending van art. 3 EVRM dreigt. Ze stelt al veel gekregen te hebben in België, veel meer dan ooit in Griekenland: hier wordt gezorgd voor mensen.”

4.2. Op 11 september 2025 legt verzoekende partij een aanvullende nota neer. Hierin verwijst verzoekende partij naar en citeert zij uit recente landeninformatie inzake de situatie van Griekse statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland, o.a. op het vlak van (toegang tot) huisvesting, zorg en sociale zekerheid, en werk, en ze merkt op dat de algehele beleidscontext in Griekenland op een verdere verharding wijst.

Ter terechtzitting bevestigt de advocaat van verzoekende partij dat er geen sprake is van een zogenaamd gevoegd psychologisch attest, zoals “per materiële vergissing” wordt gesteld in de aanvullende nota.

5. Verzoekende partij brengt met voormeld betoog ter zitting en in haar aanvullende nota geen concrete en dienstige argumenten of elementen bij die afbreuk doen aan de grond in de beschikking van 15 juli 2025.

5.1. Algemene situatie voor begunstigden van internationale bescherming in en bij terugkeer naar Griekenland

De nieuw bijgebrachte, recente informatie van 2025 inzake de situatie van begunstigden van internationale bescherming in en bij terugkeer naar Griekenland, waaronder de meest recente versie van het rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, bevestigt de zeer moeilijke situatie van Griekse statushouders waarop reeds werd gewezen in voormelde beschikking.

In zijn beschikking erkent de Raad dat uit de eerder bijgebrachte landeninformatie blijkt dat er in Griekenland sprake is van een precare situatie waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van statushouders in Griekenland. De situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is ernstig en moeilijk, hetgeen onder andere het gevolg is van de administratieve obstakels waarmee zij worden geconfronteerd waardoor zij in zware en schrijnende levensomstandigheden kunnen terecht komen met belemmeringen inzake de toegang tot o.a. socio-economische en medische hulp.

De kernvraag is of de door de verzoekende partij bijgebrachte nieuwe informatie in haar aanvullende nota, waarnaar wordt verwezen ter terechtzitting, toelaat anders te oordelen met betrekking tot de situatie van personen die internationale bescherming in Griekenland genieten dan hetgeen uiteengezet in de beschikking.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd kunnen worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen

doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een naadloze integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumenten (zoals ziektekostenverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en onderwijs, toegang tot huisvesting en het algemene gebrek aan sociale huisvesting in Griekenland (*"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een Grieks fiscaal registratienummer (AFM), al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025).

Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 4-6, 20 en 22). Zeker wanneer statushouders terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken, kunnen zij worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokkenen meedeelt.

Vervolgens moet binnen de zes maanden per e-mail een afspraak worden gemaakt met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om het worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 5-17).

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM (fiscaal nummer) aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) wanneer zij hun kaart als

verzoeker om internationale bescherming ontvangen. Wanneer internationale bescherming wordt verleend, gaat deze AFM mee over naar de ADET. Personen die voor 31 december 2020 geen AFM hebben bekomen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 20-21).

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang van statushouders tot het gezondheidszorgsysteem. Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023, is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *"een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt"*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen, geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 valt de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven en moet het nummer vervolgens worden geactiveerd met een bewijs van adres en werk/studie. Statushouders kunnen hun AMKA-nummer alleen activeren door het voorleggen van een bewijs van woonplaats en een arbeidscontract of een wervingscertificaat/intentieverklaring dat is geüpload naar het informatiesysteem van het ministerie van Arbeid (*"ERGANI"*), als bewijs van adres. De Griekse wet behandelt statushouders dus anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. Statushouders die geen arbeidscontract of intentieverklaring van een werkgever kunnen voorleggen, kunnen geen actieve AMKA verkrijgen en worden volledig uitgesloten van gezondheidszorg en sociale voorzieningen. De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie voor Asiel en Migratie heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe nog niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een *"geldige"* verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie infra) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA. (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 22-24; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22).

Uit het geheel van de landeninformatie volgt dat statushouders zich in Griekenland in een nog meer precare situatie bevinden dan verzoekers om internationale bescherming en dat de huisvestingsmogelijkheden voor statushouders zeer beperkt zijn waardoor zij het risico lopen dakloos te worden.

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer is dus zeer precair en problematisch, wat onder meer te wijten is aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de IOM met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Vanaf 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie voor Asiel en Migratie. Het HELIOS project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024. Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+ project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen.

Het HELIOS+-programma biedt op zich geen huisvesting maar de diensten die aan statushouders onder dit nieuwe integratieprogramma worden verleend, blijven vergelijkbaar, met name wat betreft huursubsidies, taaltrainingen en integratielessen. Wel wordt meer aandacht besteed aan inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. Integratiesteun wordt verleend voor een periode tot 12 maanden en inschrijving is mogelijk tot twee jaar na de toekenning van een internationale beschermingsstatus. Er is evenwel een bezorgdheid dat dit nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 29-30; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Het risico om in een situatie van dakloosheid terecht te komen is voor statushouders in Griekenland zeer groot, aangezien de toegang tot documenten en middelen die nodig zijn om huisvesting te verkrijgen niet mogelijk is binnen de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming. Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 32).

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen. In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET en een geldige AMKA. Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*"Country Report: Greece. Update 2023"* van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 270-271).

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie. De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen na verlening van internationale bescherming. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf (*"Country Report: Greece. Update 2023"* van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 273-274).

Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto*-uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 25-27).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het sociaalezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. 'cash assistance'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene of kind) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan voldaan moet worden. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet credentials, een belastingverklaring, een actieve AMKA alsook een bankrekening hebben (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 27-28).

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks het gunstige wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben belemmeringen bij de toegang tot een AMKA directe gevolgen voor de toegang van statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland, omdat ze hen uitsluiten van elke essentiële behandeling die niet wordt beschouwd als spoedeisende gezondheidszorg. Statushouders met een AMKA die niet verzekerd zijn, hebben niet langer toegang tot medicatie of onderzoeken door particuliere dokters.

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via telefoonverkeer dat uitsluitend in het Grieks of Engels en tegen betaling verloopt. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35; *"Country Report: Greece. Update 2023"* van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 275-277).

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt

verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 7). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht (*"Country Report: Greece. Update 2023"* van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 244-246; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning (*"Country Report: Greece. Update 2023"* van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 244).

Gelet op het volume kan het registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden van de aanvrager (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure enkele maanden duren. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precare situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADET's klaar zijn om op de aangegeven dag opgehaald te worden, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet op de aangegeven datum aandient, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Voor deze stap is fysieke aanwezigheid in Griekenland vereist, aangezien een dergelijke aanvraag niet per telefoon of e-mail kan (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 10-13). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien de verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een precare situatie terecht te komen.

Het aantal ADET-verlengingsaanvragen dat eind 2024 bij de Griekse asieldienst in behandeling was, bedroeg 5.311, d.w.z. een stijging van 32% ten opzichte van 4.029 op 16 februari 2024. Bijna 40% van de ADET-verlengingsaanvragen was eind 2024 al meer dan zes maanden in behandeling. Volgens cijfers die de Griekse asieldienst in februari 2025 heeft verstrekt, is het aantal ADET-verlengingsaanvragen dat in behandeling is, gedaald van 4.029 op 16 februari 2024 tot 2.621 op 11 februari 2025. Daarvan dienden er

nog 13 te worden geüpload, 239 moest worden toegewezen aan een dossierbehandelaar en 2369 waren in behandeling (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 8-9).

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kan de statushouders wel een "certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus" of een "certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming" verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten worden door de Griekse autoriteiten niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Hierdoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten noch kunnen ze juridische vertegenwoordiging aanvragen. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. Dit is in tegenspraak met wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 15-16; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19). Ook wordt hun toegang tot een advocaat hierdoor bemoeilijkt. De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 36; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over mogelijkheden qua huisvesting of stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 36).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor januari 2020, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Wegens de grote achterstand heeft een groot aantal statushouders gedurende meer dan een jaar geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*"Country Report: Greece. Update 2023"* van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 247).

Uit de informatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende sociaalezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de door de Europese Commissie in januari 2023 gestarte inbreukprocedure) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire omstandigheden kunnen leven.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland zodanig zijn dat deze statushouders, als zij naar daar zouden terugkeren, *a priori* allemaal automatisch geconfronteerd zouden worden met een reëel risico om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Ofschoon de door de verzoekende partij per aanvullende nota's aangebrachte informatie actueler is dan en recentere cijfers bevat dan de informatie die eerder voorlag bij de kennisgeving van de beschikking, laat deze landeninformatie evenwel niet toe te besluiten dat de levensomstandigheden in Griekenland voor statushouders van die aard zijn dat zij bij een terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico lopen om terecht te komen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie waar de Griekse autoriteiten onverschillig tegenover (zouden) staan en een verdere individuele beoordeling niet meer nodig is.

De voormelde landeninformatie volstaat op zich niet om zonder meer te besluiten dat de geboden bescherming in hoofde van eenieder die er internationale bescherming werd verleend, niet langer effectief of toereikend zou zijn en evenmin dat statushouders in Griekenland bij terugkeer hoe dan ook zullen terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie er gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim*, pt. 91).

Met de loutere verwijzing naar de bijgebrachte en beschikbare algemene landeninformatie toont verzoekende partij dus niet aan dat elke begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zich in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zoals geduid door het Hof van Justitie bevindt of dat hij of zij er bij terugkeer automatisch in zal belanden. Een individuele beoordeling van verzoekende partij haar concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermingsverzoek blijft dus aan de orde.

5.2. Persoonlijke situatie van verzoekende partij als Grieks statushouder

In de beschikking van 15 juli 2025 wordt uitgebreid ingegaan op de persoonlijke situatie van verzoekende partij als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland en worden de door haar aangehaalde individuele elementen omstandig besproken, waarbij wordt vastgesteld dat ze niet aantoonbaar is dat ze persoonlijk haar rechten en voordelen als statushouder in Griekenland niet meer kan laten gelden en een situatie van materiële deprivatie dreigt.

Door louter in haar aanvullende nota te volharden en voor het overige te herhalen dat haar ADET niet langer geldig is en hierdoor haar AMKA gedeactiveerd werd, gaat verzoekende partij niet concreet en inhoudelijk in op, maar totaal voorbij aan de in de voormelde beschikking in het kader van de individuele beoordeling van haar persoonlijke situatie als Grieks statushouder gedane bevindingen, zoals o.a. die in punt 5 van de beschikking waarbij op het vervallen van de geldigheid van haar ADET wordt ingegaan. Bij gebrek aan enige concrete, laat staan dienstige repliek hiertegen vanwege verzoekende partij, die die vaststellingen geheel ongemoeid en onbesproken laat (ter zitting), blijven deze onverminderd overeind.

5.3. Verder wordt benadrukt dat elk dossier op individuele basis dient te worden onderzocht en beoordeeld zoals hier gebeurt, waardoor verzoekende partij ter zitting voor het overige niet dienstig of nuttig kan verwijzen naar andere zaken op de rol. *In casu* kan en mag slechts rekening worden gehouden met de elementen van het voorliggend dossier.

6. Bijgevolg wordt, gelet op het voorgaande, geen afbreuk gedaan aan de in de beschikking opgenomen grond. Derhalve brengt verzoekende partij geen elementen naar voren waaruit blijkt dat zij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die haar reeds werd toegekend in Griekenland.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op dertien november tweeduizend vijftientig door:

M. RYCKASEYS, kamervoorzitter,

M. DENYS, griffier.

De griffier, De voorzitter,

M. DENYS

M. RYCKASEYS